

Dosarul nr. 2ra-1363/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Crigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarencu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ruslan Culinca și Eugeniei Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarencu împotriva lui Ion Scotigor și Tamarei Scotigor cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarencu și menținută hotărârea din 17 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 24 octombrie 2018, Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarencu au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Scotigor și Tamarei Scotigor cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că la 6 februarie 2012, între Ion Scotigor, în calitate de vânzător, pe de o parte și Ruslan Culinca, în calitate de cumpărător, pe de altă parte, a fost semnat/încheiat contractul nr. 2/2068 de vânzare-cumpărare a imobilului, autentificat de notarul public Elena Petcu și înregistrat în Registrul bunurilor imobile sub nr. 0101/12/5087, prin care Ion Scotigor a vândut lui Ruslan Culinca bunurile imobile și anume, teren (pentru construcție) cu suprafața de 0,038 ha nr. cadastral XXXXXX, casa de locuit individuală nr. cadastral XXXXXX cu suprafața de 59 m² și construcția accesorie nr. cadastral XXXXXX cu suprafața de 32,4 m² din mun. XXXXXX com. XXXXXX str. XXXXXX.

Au precizat că ulterior încheierii contractului de vânzare-cumpărare, au constatat că bunurile imobile menționate au fost ocupate în lipsa cărorva temeuri legale de către Ion Scotigor și Tamara Scotigor, precum și membrii familiei acestora.

La toate încercările lor de a soluționa problema iscată pe cale amiabilă și respectiv, de a determina pârâții, precum și membrii familiei acestora, de a elibera proprietatea privată ocupată în lipsa oricărei justificări, ultimii au refuzat categoric, mai mult, Ion Scotigor amenințându-l pe Ruslan Culinca.

Întru apărarea și valorificarea drepturilor și intereselor sale patrimoniale, au depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Scotigor cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. 2/2068 din 6 februarie 2012.

Litigiul menționat a fost soluționat prin decizia irevocabilă a Curții Supreme de Justiție nr. 2ra-1965/13 din 4 decembrie 2013, prin care contractul de vânzare-cumpărare nr. 2/2068 din 6 februarie 2012 a fost recunoscut legal încheiat, în lipsa cărorva vicii factico-juridice.

Faptul că pârâții au ocupat abuziv proprietatea lor și că refuză categoric să elibereze bunurile imobile, se confirmă și prin ordonanța Procuraturii sec. Botanica mun. Chișinău din 30 mai 2016, emisă ca urmare a examinării materialelor acumulate în cadrul procesului penal nr. 1333 din 12 mai 2016.

Prin hotărârea din 28 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul central, acțiunea lor privind apărarea dreptului de proprietate privată, evacuarea forțată și încasarea prejudiciului moral a fost admisă parțial, Ion Scotigor, Tamara Scotigor și toți membrii familiei fiind evacuați din bunurile imobile litigioase, iar prin încheierea din 12 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 17 ianuarie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost restituit apelul declarat de Ion Scotigor și Tamara Scotigor.

Au conchis că din momentul semnării contractului de vânzare-cumpărare a imobilului nr. 2/2068 din 6 februarie 2012 și înregistrării tranzacției în Registrul bunurilor imobile și până la 27 februarie 2018, data executării silite a hotărârii instanței de judecată despre evacuarea lui Ion Scotigor și Tamarei Scotigor, precum și a membrilor lor de familie din bunurile imobile litigioase, pârâții o perioadă de 6 ani s-au folosit de proprietatea privată a lor, obținând astfel din această posesie vădit nelegitimă beneficii, fiind calificate ca îmbogățire fără justă cauză.

Respectiv, dâșii au fost lipsiți de posibilitatea de a se folosi de proprietatea sa imobiliară în toată perioada menționată, fiind prejudiciați direct și inadmisibil prin acțiunile ilegale ale pârâților.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 11, 315, 316, 320, 377, 512, 514, 522, 523, 530, 531, 1389, 1393 Cod civil, art. 5-7, 26, 27, 38, 55, 56, 59, 62, 75, 80, 81-84, 87, 94, 96, 117, 118, 123, 137, 138, 166, 167, 174-177, 243 CPC.

Au solicitat admiterea acțiunii, încasarea silită și solidară din contul pârâților Ion Scotigor și Tamara Scotigor în beneficiul lor a sumei de 158 400 de lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul litigiului examinat anterior, precum și a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea și soluționarea prezentului litigiu.

Prin hotărârea din 17 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată în mod solidar de la Tamara Scotigor și Ion Scotigor în beneficiul lui Ruslan Culinca și Eugeniei Culinca suma de 2 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în procesul anterior, suma de 100 de lei cu titlu de taxă de stat achitată de reclamanți la depunerea cererii de chemare în judecată, proporțional părții admise și suma de 800 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total suma de 3 400 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că actul de evaluare a bunului imobil nr. 06.03-18 din 6 martie 2018, este unicul înscris prezentat de reclamanții care confirmă că le-a fost cauzat un prejudiciu, dar care poartă un caracter formal ce nu poate servi ca probă pentru constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile reclamanților, iar suma de 2 200 de lei solicitată pentru chiria lunară este o sumă exagerată, având în vedere că locuința respectivă nu este reparată, se află într-o stare neîngrijită și abandonată, conform certificatului eliberat de Primăria com. Bacioi.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia de a respinge pretenția reclamanților privind încasarea sumei de 158 400 de lei cu titlu de prejudiciu material, ca fiind neîntemeiată. Or, deși reclamanții au dreptul de a cere repararea prejudiciului material, aceștia din urmă nu au demonstrat suferirea unui prejudiciu direct, care reprezintă consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial pe care le-au suportat la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale, conform prevederilor art. 118 CPC, probe pe care reclamanții nu le-au prezentat.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat că la caz este întemeiată parțial pretenția reclamanților privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei suportate în procesul anterior, suma de 100 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, proporțional părții admise și suma de 800 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în prezenta speță, deoarece cuantumul asistenței juridice solicitat în sumă de 3 000 de lei și 5 000 de lei este exagerat, reieșind din circumstanțele cauzei.

La 16 iulie 2020, Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco au declarat recurs împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat că în perioada 6 februarie 2012 - 27 februarie 2018, (6 ani/72 luni), au fost în imposibilitate de a se folosi de proprietatea sa imobiliară, fiindu-le încălcate intenționat de către intimați drepturile fundamentale/patrimoniale.

Au precizat că în vederea determinării prejudiciului cauzat de către intimați, la materialele dosarului judiciar, a fost anexat actul de evaluare a bunului imobil nr. 06.03-18 din 6 martie 2018, executat de către specialist imobiliar Larisa Lîsîi.

Prin actul menționat se constată că potrivit tarifelor de pe piața imobiliară în perioada anilor 2012 - 2017 prețul pentru chirie lunară a imobilului locativ din str. XXXXX a variat între 2 100 - 2 300 de lei. Respectiv, la momentul actual, prețul pentru chirie lunară este de 2 200 de lei, care nu include plata serviciilor comunale.

Astfel, le-a fost cauzat un prejudiciu semnificativ în urma acțiunilor ilegale și intenționate ale intimaților, care începând cu 6 februarie 2012 și până la 27 februarie 2018, fără careva temeii de drept s-au folosit de proprietatea privată a lor, posedând-o vădit ilegal, fapt pentru care dâșii și pretind întemeiat încasarea din contul intimaților a venitului ratat, ținând cont și de actul de evaluare a bunului imobil nr. 06.03-18 din 6 martie 2018, prejudiciul material cauzat în sumă de 158 400 de lei, calculat începând cu 6 februarie 2012 și până la 27 februarie 2018.

Au subliniat că suma prejudiciului de 158 400 de lei reprezintă prejudiciul material cauzat lor de către intimați în urma posesiunii și folosirii nelegitime a proprietății imobiliare, respectiv suma indicată, reprezintă și economia intimaților - îmbogățirea fără justă cauză.

Reieșind din prevederile art. 1 alin. (2), 14 alin. (1), (2) Codul civil, art. 63 alin. (2), (4) din Legea cu privire la avocatură, art. 94 alin. (1), 90 lit. i), 96 alin. (1), (I¹) CPC și Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 25 din 28 iulie 2004 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației despre încasarea cheltuielilor de judecată în cauzele civile, au comunicat că pentru serviciile de asistență juridică efectiv prestate în cadrul examinării litigiului privind evacuarea lui Ion Scotigor și a Tamarei Scotigor, precum și a membrilor familiei din bunurilor imobile, dâșii au achitat onorariu în sumă de 3 000 de lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria/nr. PL 053759 din 20 ianuarie 2018.

Instanța de apel, nu a dat o apreciere clară argumentelor din apel, dar preluând în totalmente motivația dată în hotărârea primei instanțe, a reținut pretinsa netemeinicie a acțiunii.

Contrar însă concluziilor date prin acte judecătorești contestate, se constată indubitabil că intimații nu aveau niciun drept de a se folosi de proprietatea lor, fiind astfel obligați să nu creeze careva obstacole în exercitarea dreptului lor de proprietate și în urma posesiunii și folosirii nelegitime a proprietății imobiliare, o perioadă de 6 ani/72 luni, au posedat nelegitim proprietatea străină, respectiv suma revendicată de ei în mărime de 158 400 de lei reprezintă economia intimaților.

La 30 septembrie 2020, Ion Scotigor și Tamara Scotigor, reprezentați de avocatul Daniela Moraru au depus referință la recursul declarat de Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco, solicitând declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 6 iunie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 165), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 16 iulie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de

apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ruslan Culinca și Eugenia Culinca, reprezentați de avocatul Andrei Bondarenco.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu